

კოვიდ-19-ის (Covid-19) საწინააღმდეგო მრნ-ვაქცინასთან (ფაიზერი/ბაიონტექი, მოდერნა) დაკავშირებული ზოგადი ინფორმაცია

რამდენად უსაფრთხოა და ეფექტურია ვაქცინაცია?

შვეიცარიაში ნებისმიერი ვაქცინა საჭიროებს ლიცენზირებას. ამისათვის ის უსაფრთხოების, ეფექტიანობის და ხარისხის მაღალ მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს. შვეიცარიის წამლების სააგენტომ (Swissmedic) კოვიდ-19-ის საწინააღმდეგო მრნა-ვაქცინა გულდასმით გამოსცადა და გასცა ლიცენზია. ის უსაფრთხო და ეფექტურია. კვლევის ფარგლებში ათიათასობით ადამიანმა გაიკეთა ვაქცინა. მისი ლიცენზირების შემდეგ რამდენიმე მილიარდი ადამიანი იქნა ვაქცინირებული. ის ასევე უსაფრთხო და ეფექტურია ხანდაზმული და ქრონიკული დაავადებების მქონე პირებისთვის. თუმცა, სპეციალისტები განაგრძობენ დაკვირვებას ვაქცინის უსაფრთხოებასა და ეფექტურობაზე. ვაქცინაციის სარგებელი საკმაოდ უნდა აღემატებოდეს რისკებს. მხოლოდ ამ შემთხვევაში არის რეკომენდებული შვეიცარიაში ვაქცინაცია.

სად შემიძლია ვაქცინის გაკეთება?

ფედერალურმა მთავრობამ შეიმუშავა ვაქცინაციის სტრატეგია და რეკომენდაციები. კანტონები პასუხისმგებელი არიან ვაქცინაციაზე. ინფორმაციას იმის შესახებ, თუ სად შეგიძლიათ ვაქცინაცია თქვენ მიიღებთ ვებგვერდზე ან თქვენი კანტონის საინფორმაციო ცხელ ხაზზე (www.foph-coronavirus.ch/cantons), ასევე შეგიძლიათ მიმართოთ თქვენს ექიმს ან აფთიაქარს.

ვინ უნდა გაიკეთოს ვაქცინა?

Covid-19-ის ვაქცინაცია მრნა-ვაქცინით რეკომენდებულია 12 წლის და უფროსი ასაკის ყველა ადამიანისთვის.

ეს რეკომენდაცია განსაკუთრებით ეხება

- ადამიანებს, რომლებიც მაღალი რისკის ჯგუფში იმყოფებიან (განსაზღვრული ქრონიკული დაავადებების მქონე პირები, 65 წელს გადაცილებული პირები და ფეხმძიმე ქალები);
  - და მათთან ახლო და პროფესიულ კონტაქტში მყოფ პირებს.
- 5-დან 11 წლამდე ასაკის ბავშვებისთვის გირჩევთ Covid-19-ის წინააღმდეგ ვაქცინაციას ფაიზერი/ბაიონტექის ბავშვთა ვაქცინით .

ვინ არ უნდა გაიკეთოს მრნა-ვაქცინა?

ქვემოთ ჩამოთვლილი პირებისთვის არ არის რეკომენდებული კოვიდ-19-ის საწინააღმდეგო მრნა-ვაქცინა:

- პირები, რომლებსაც ვაქცინაში შემავალ რომელიმე ნივთიერების მიმართ დაუდასტურდათ მწვავე ალერგია, განსაკუთრებით კი პოლიეთილენგლუკოლზე (PEG) ან ტრომეტამინზე (TRIS). ასევე არსებობს სხვა ტიპის ვაქცინებიც.
- 5 წლამდე ასაკის ბავშვები. ამ დრომდე არ არსებობს ამ ასაკობრივი ჯგუფის ვაქცინაციასთან დაკავშირებული საკმარისი მონაცემები.

გაითვალისწინეთ: გაქვთ მაღალი სიცხე? ავად ხართ და თავს შეუძლოდ გრძნობთ? ამ შემთხვევაში გადაავადეთ ვაქცინაცია. ჩაიტარეთ ვაქცინაცია მოგვიანებით პირველივე შესაძლებლობისას.

როგორ მოვიქცე თუ ფეხმძიმედ ვარ ან მსურს დაფეხმძიმება?

გეგმავთ დაფეხმძიმებას? ამ შემთხვევაში, რაც შეიძლება მაღალ ჩაიტარეთ ვაქცინაცია.

ხართ ფეხმძიმედ და არ ხართ ვაქცინირებული? ჩვენ გირჩევთ ვაქცინაციას ფეხმძიმობის მე-12 კვირის შემდეგ (ე.ი. ფეხმძიმობის პერიოდის მე-2 მესამედიდან). მაგრამ ზოგადად, ვაქცინაცია შესაძლებელია ფეხმძიმობის ადრეულ პერიოდშიც. ხართ ფეხმძიმედ ან გეგმავთ დაფეხმძიმებას და გაქვთ კითხვები ვაქცინაციასთან დაკავშირებით, მიმართეთ თქვენს ექიმს ან მეან-გინეკოლოგს.

როგორ კეთდება ვაქცინა?

ინექცია კეთდება მკლავზე. პირველი ვაქცინაციის შემდეგ დაკვირვებისთვის ადგილზე უნდა დარჩეთ 15 წუთის განმავლობაში. მეორე ვაქცინაციის შემდეგ საკმარისია 5 წუთი.

რა სიხშირით უნდა გავიკეთო ვაქცინა?

ვაქცინის გაკეთება წესით ორჯერ არის საჭირო პირველადი იმუნიზაციისთვის. მეორე ვაქცინის გაკეთება შესაძლებელია პირველი ვაქცინის გაკეთებიდან მეოთხე კვირას.ორივე ვაქცინა გაიკეთეთ.

თუ თქვენ უკვე გქონდათ კორონავირუსის დადასტურებული შემთხვევა პირველადი იმუნიზაციისთვის გესაჭიროებათ მხოლოდ ერთჯერადი აცრა მრნა-ვაქცინით.

გამონაკლისი ვრცელდება განსაკუთრებული რისკის ჯგუფში მყოფ პირებზე ძალიან სუსტი იმუნიტეტი; დეტალებისთვის მიმართეთ თქვენს ექიმს.

12 წლის ზევით ყველა პირისთვის რეკომენდებულია ბუსტერ-დოზით აცრა არაუადრეს 4 თვისა პირველადი დასრულებული იმუნიზაციის შემდეგ (შდრ. საინფორმაციო ბუკლეტი „რევაქცინაცია მრნა-ვაქცინის გამოყენებით“)

როგორ მიცავს ვაქცინა?

თქვენი სხეული გამოიმუშავებს დაცვით ფუნქციას კოვიდ-19-ის წინააღმდეგ. ეს გრძელდება დაახ. ერთი ან ორი კვირა მეორე ვაქცინაციიდან. ვაქცინა აძლიერებს თქვენს იმუნურ სისტემას. ის თქვენს სხეულს ვირუსის დამლევაში ეხმარება. კოვიდ-19-ით მძიმე ფორმით დაავადების რისკი მნიშვნელოვნად მცირდება.

მნიშვნელოვანია იცოდეთ: ვირუსის არსებულ შტამებზე ვაქცინის ეფექტი მცირეა, ვირუსის გავრცელებისგან და ავადმყოფობის მძიმე მიმდინარეობისგან ის მხოლოდ მოკლე დროით იცავს. დაინფიცირება კოვიდ-19-ის ვაქცინის მიუხედავად შესაძლებელია .

ამ ბმულზე იხილავთ ზუსტ ინფორმაციას ვაქცინის მოქმედების შესახებ: www.foph-coronavirus.ch/mrna.

რამდენი ხანი მიცავს ვაქცინა?

მრნა-ვაქცინა კარგად იცავს მძიმედ დაავადების შემთხვევისგან და პოსპიტალიზაციისგან. პირველადი იმუნიზაციის ეს დაცვითი ეფექტი ვირუსის არსებულ შტამების შემთხვევაში სწრაფად მცირდება. 12 წლის ასაკიდან ყველა პირს ვურჩევთ ბუსტერ-დოზით აცრას პირველადი იმუნიზაციის დასრულებიდან 4 თვის შემდეგ. ეს გააძლიერებს და გაახანგრძლივებს დაცვით ეფექტს ავადმყოფობის მძიმედ მიმდინარეობისგან (იხ.საინფორმაციო ბუკლეტი «რევაქცინაცია მრნა-ვაქცინის გამოყენებით (ფაიზერი/ზაიონტექი, მოდერნა)»).

შესაძლებელია ვაქცინაციით კოვიდ-19-ით დაინფიცირება?

არა. ვაქცინაციით არ არის შესაძლებელი კოვიდ-19-ით დაინფიცირება. ვაქცინა არ შეიცავს კორონავირუსს.

გავიკეთო ვაქცინა თუ უკვე ინფიცირებული ვიყავი კორონავირუსით?

ვაქცინაცია ასევე გამართლებულია, როცა თქვენ უკვე ინფიცირებული იყავით კორონავირუსით. უკეთ და ხანგრძლივად დაცვისთვის გირჩევთ ვაქცინაციას. თუ შესაძლებელია, გაიკეთეთ ვაქცინა დაინფიცირებიდან 3 თვის განმავლობაში. თუ თქვენ უკვე გქონდათ კორონავირუსის დადასტურებული შემთხვევა, პირველადი ვაქცინაციისთვის წესით საკმარისია ერთი ვაქცინის დოზა ოთხი კვირის შემდეგ.

აქვს თუ არა ვაქცინას გვერდითი ეფექტები?

ლიცენზირების შემდეგ რამდენიმე მილიარდი ადამიანი აიცრა ამ ვაქცინებით, სარგებელი აშკარად აღემატება რისკებს. ნებისმიერი ვაქცინას თან სდევს გვერდითი ეფექტები. ხშირად სიმპტომები მსუბუქად ან საშუალოდ ვლინდება და მალევე ქრება. მძიმე ფორმის გვერდითი ეფექტები იშვიათია. ის რამდენიმე ადამიანს მძიმე ალერგიული რეაქციით გამოუვლინდა კოვიდ-19-ის საწინააღმდეგო მრნა-ვაქცინის გაკეთებისთანავე. ძალიან იშვიათ შემთხვევებში ვაქცინაციიდან 14 დღის განმავლობაში დაფიქსირდა გულის კუნთის ან გულის პერანგის ანთება, რომელიც უმეტესად მსუბუქი ფორმით გამოვლინდა და მკურნალობამ ადვილად ჩაიარა. 30 წლამდე პირებში ხშირად შეინიშნება მსგავსი ანთებითი სიმპტომები მოდერნათი აცრის შემდეგ. ამიტომაც 30 წლამდე პირებისთვის რეკომენდებულია პირველადი იმუნიზაცია ფაიზერი/ზაიონტექ-ის ვაქცინით. ორივე ვაქცინის შემთხვევაში: კოვიდ-19-ის წინააღმდეგ ვაქცინაცია ამცირებს რისკებს თვით ახალგაზრდა პირებშიც კი. კორონავირუსით ინფიცირების შემთხვევაშიც შესაძლებელია გულის კუნთის ან გულის პერანგის ანთება. მიუხედავად ამისა, აქამდე არ არსებობს მძიმე გვერდითი ეფექტებით გამოწვეული აშკარა სიმპტომები. მსგავსი გვერდითი ეფექტების გამოვლენა მოსალოდნელი იყო ვაქცინაციიდან უახლოეს რამდენიმე თვეში. სპეციალისტები გულდასმით აკვირდებიან შესაძლო სიმპტომების გამოვლენას.

რა გვერდითი ეფექტების გამოვლენა არის შესაძლებელი?

- მკლავზე, სადაც ვაქცინა გაკეთდა სიწითლე, ის მტკივნეულია ან შეშუპებულია
- თავის ტკივილი
- მოთენთილობა
- კუნთების და სახსრების ტკივილი
- ზოგადი სიმპტომები, როგორც არის შემცივნება, სიცხის შეგრძნება ან დაბალი სიცხე

ალერგიული რეაქცია ვაქცინაციისთანავე ვლინდება ძლიერი შეშუპებით, სიწითლით, ქავილით ან სულის ხუთვებით. გულის კუნთის ანთების ტიპური სიმპტომებია ტკივილები გულმკერდის არეში, ქოშინი და ძალიან აჩქარებული გულისცემა ძირითადად ვაქცინაციიდან ორი კვირის შუალედში. მსგავსი სიმპტომების გამოვლენის შემთხვევაში დაუყოვნებლივ მიმართეთ თქვენს ექიმს.

რამდენი ხანი გრძელდება გვერდითი ეფექტები?

გვერდითი ეფექტები, როგორც წესი, რამდენიმე დღეში გადის. გაქვთ ერთი კვირის შემდეგ გვერდითი ეფექტები? თქვენი მდგომარეობა უარესდება? ან ნერვიულობთ? ამ შემთხვევაში მიმართეთ თქვენს ექიმს.

ვინ იხდის ვაქცინის თანხას?

ვაქცინა თქვენთვის უფასოა. ერთ ნაწილს იხდის სამედიცინო დაზღვევა. დანარჩენი ხარჯები კი ეკისრება ფედერაციასა და კანტონებს.

ვაქცინაცია ნებაყოფლობითია?

დაია. ვაქცინაცია შევიცარიაში ნებაყოფლობითია.

სად ვნახო დამატებითი ინფორმაცია?

კოვიდ-19-ის ვაქცინაციასთან დაკავშირებულ დამატებით ინფორმაციას იხილავთ ჯანდაცვის ფედერალური უწყების (BAG) ვებგვერდზე: www.foph-coronavirus.ch/vaccination მიმართეთ თქვენს ექიმს ან მიმართეთ თქვენს ავთიაქარს.